

Concept verslag gebruikersplatform Dwingelderveld

1 september 2025 in Dwingeloo

*Aanwezig; Johan Hogeveen en Kees Timmer – MTB Ruinen, Gerrie Ebbeling – Gemeente Westerveld, François Roosegaarde Bisschop - dorpsbelang Rune, Tineke Bouwmeester - Natuurmonumenten, Annemiek Hamberg – IVN, Jantien Huizinga - Dorpsbelangen Dwingeloo, Ansje en Kojo – Wandelvereniging DOS Dwingeloo, Gerjo Ballast – MTB Dwingeloo, Jojanneke Drijver – Staatsbosbeheer, Jan Roelof Meesters - werkgroep Vitale Landbouw, Hans Haerkens – Voorzitter Overlegorgaan, Catrien Scholten – Secretaris Overlegorgaan
Met kennisgeving afwezig: Dwingels eigen*

Welkom

Hans Haerkens heet iedereen van harte welkom. Hij is blij met de opkomst. Hij geeft een toelichting op het waarom van de gebruikersgroepen. Met een nieuwe organisatiestructuur voor advisering van het Overlegorgaan, hebben we een belangrijke plek toegedeeld aan de gebruikersgroepen. Er zijn 4 werkgroepen met professionals die werken aan (1) Landschap, Cultuurhistorie en erfgoed, (2) Duurzame Recreatie en Toerisme, (3) Vitale landbouw en (4) Communicatie. En daarnaast voor ieder van de natuurgebieden een gebruikersgroep. Gebruikersgroepen zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van dorpsverenigingen, buitensportverenigingen, historische verenigingen en natuurverenigingen. Doel is om twee keer per jaar de ontwikkelingen te bespreken met de (vertegenwoordigers van) mensen die het gebied regelmatig bezoeken. Samen kijken we hoe de opgaven voor natuur, de plannen voor ontwikkeling, in de praktijk uitpakken. Zijn er knelpunten die we met elkaar moeten oplossen, zijn er verbeteringen mogelijk enzovoort. Gebruikers kennen het gebied bij uitstek en weten wat er leeft onder inwoners. Door korte lijntjes, kunnen we escalatie en misverstanden voorkomen.

We zijn met veel mensen in ons land, die steeds vaker buiten bewegen en buiten recreëren ontdekken. Dat levert druk op het gebruik van de buitenruimte en natuur. We moeten het samen doen; meer ruimte is er niet, dus dat vraagt ook van tijd tot tijd een beetje meer rekening met elkaar houden en accepteren dat niet alles overal kan. We verwachten dat er in samenspraak en goed overleg veel kan en meer kansen benut kunnen worden dan wanneer ieder voor zich strijdt.

Verslag van 10 maart 2025 – kick off

- Men mist de urgentie van een aantal problemen die wel genoemd zijn. Als voorbeeld dat een ondernemer aan de rand van het Dwingelderveld de eigen gasten een korte rondleiding gaf op en rond het bedrijf en dat dat dan als “evenement” wordt aangemerkt. Dit doet afbreuk aan het draagvlak voor natuur en het nationaal park.
- Ook de wielervereniging heeft gemeld dat ze problemen ervaren met het evenementenloket. MTB Ruinen vraagt waarom een motorrit met 750 deelnemers wel door mag gaan en een fietstocht met 500 deelnemers niet? In de communicatie ontbreekt vaak de goede argumentatie.

Naar aanleiding van het verslag:

- Hoe hebben de TBO'ers (die niet aanwezig waren in het gesprek op 10 maart) het verslag ervaren? Is er herkenning, is er nog actie gevolgd op de genoemde punten?
- Jojanneke Drijver laat op vragen vanuit MTB Ruinen weten dat ze met de MTB groep Dwingeloo in gesprek is over de MTB route aan de noordkant. Het vinden van een alternatieve route is ingewikkeld. Er worden nu twee opties verder uitgewerkt. Dit proces kost tijd. MTB Dwingeloo geeft aan dat zij als gebruikersgroep ook inzien dat het belangrijk is dat zij zelf communiceren met de collega gebruikersgroepen en hun leden/achterban over afspraken. Staatsbosbeheer heeft de opmerkingen over het loket ook met Natuurmonumenten besproken. De terreinbeheerders herkennen niet alle klachten. Zowel de boswachters van Natuurmonumenten als Staatsbosbeheer nodigen altijd uit om samen te zoeken naar alternatieven, als een evenement niet op de gewenste dag of plaats mogelijk is. Volgens Natuurmonumenten kan heel soms de uitkomst dan alsnog een “nee” zijn. Boswachters van Natuurmonumenten zien namelijk dat de druk op de natuur toeneemt door aanvraag van steeds meer evenementen in combinatie met de toename van het aantal individuele bezoekers.

Presentatie ambitieplan

Catrien Scholten licht aan de hand van de vooraf toegestuurde presentatie het ambitieplan toe. Na een aantal jaren van beperkte voortgang in het gebied, heeft het Overlegorgaan unaniem uitgesproken dat we behoefte hebben aan een nieuw gedeeld toekomst plan. In 2015 hadden we een vergelijkbaar plan, de Ontwikkelagenda 2015-2020. Door corona en onzekerheid over toekomst van de Nationale Parken is er in 2020 geen nieuwe ontwikkelagenda opgesteld. Met de aantreding van Hans Haerens als nieuwe voorzitter in 2024 zijn we aan de slag gegaan met een ambitieplan. Wat nu voorligt is een concept. Het is de bedoeling dat het Overlegorgaan het concept op 18 september vaststelt.

Het gebied waar we met elkaar over praten, 3 natuurgebieden – Dwingelderveld, Drents-Friese Wold en Holtingerveld – en het tussen- en omliggende landschap, is een mooi gebied, waar velen, zowel inwoners als bezoekers, jaarlijks van genieten. Nationale Parken zijn niet alleen natuur, maar ook landschap en dorpen eromheen. Dat het mooi is, kan een reden zijn om er niets meer aan te doen. Echter er staan veranderingen op stapel. Om biodiversiteit (natuurdoelen) te behouden, is meer bescherming van natuur nodig, om ons aan te passen aan klimaatverandering, is het nodig meer regenwater vast te houden in beekdalen en door hogere grondwaterstanden in de winter en voorjaar. De landbouw staat voor een uitdaging om de uitstoot van stikstof terug te dringen en zorg te dragen voor minder uitspoeling van voedingsstoffen en gewasbeschermingsmiddelen naar (grond) water. En tot slot vragen we als maatschappij om ruimte voor woningbouw en duurzame energie (wind- en zonnestroom). Die ontwikkelingen gaan ook ons gebied, ons landschap raken. De ambitie is, hoe zorgen we er samen voor dat we de nieuwe ontwikkelingen, veranderingen in landgebruik zodanig vormgeven, dat we ook over 10-20 jaar nog blij zijn met het landschap en met onze leefomgeving. In het Overlegorgaan werken zo'n 20 organisaties samen; ieder houdt zijn/haar eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Maar samen zoeken we waar we elkaar kunnen helpen en versterken. De focus van het Overlegorgaan ligt op (1) kwaliteit van landschap, verhalen en cultuurhistorie, (2) duurzaam gebruik van het gebied voor recreatie en toerisme (3) inspiratie voor vitale landbouw en (4) een goede communicatie en betrokkenheid van inwoners, ondernemers en jongeren.

Het doel is dat we samen werken aan de (door)ontwikkeling van het gebied, zodanig dat we ook in de toekomst prettig kunnen wonen, werken en recreëren in een gezonde en vitale omgeving.

Reacties van de aanwezigen

- Vanuit Ruinen wordt opgemerkt dat de focus op opgaven al een eenzijdig uitgangspunt is, daarmee mis je de balans. Hij mist de vraag naar woningen en landbouw. Juist gebrek aan woningen is een reden waarom jongeren vertrekken.
- Aangegeven wordt dat veel mensen druk op natuur geven. We zien dat niet iedere bezoeker zich bewust is van wat je kunt doen om de druk op natuur te verminderen. Is het een idee om bij evenementen meer gericht te deelnemers te informeren over gewenst gedrag in de natuur. Dit gaat om een stuk beïnvloeding van gedrag. Dat wordt al wel geprobeerd op verschillende plekken met nudging (beïnvloeding van gedrag).
- Verstaan we allemaal hetzelfde onder duurzaam beleven? We moeten daar ook samen invulling aan geven, door ook verwachtingen en beperkingen in openheid met elkaar te bespreken.
- Gebruikersgroepen kunnen ook meer communiceren met de achterban. Maar dan worden er wel (zichtbare) resultaten verwacht. Het uitvoeringsplan zal daar meer concrete handvatten voor bieden.
- Natuurmonumenten verwacht dat in de toekomst meer en meer evenementen grotendeels buiten de natuurgebieden gaan plaatsvinden. Dat kan door te investeren in een aantrekkelijk landschap met voorzieningen voor recreatie. Jan Roelof haakt daarop in dat hier wel de druk op de ruimte in het algemeen meespeelt. Want ruimte voor meer recreatie in het landschap, gaat ten koste van de huidige gebruikers. Hij ziet wel dat de diversiteit in de landbouw in de toekomst gaat toenemen. Er komen dan wellicht ook mogelijkheden om samen te zoeken naar gecombineerd ruimtegebruik. En dat vergt ook aanpassing van gedrag en rekening houden met belangen van anderen. Dat zijn langlopende processen en geen korte termijn oplossing voor een evenement wat nu niet door kan gaan.
- Marketing Drenthe zet in op meer toeristen. Zijn dat altijd de mensen die we in de natuur willen hebben? Als voorbeeld wordt het "tiktok" bezoek aan het plankenpad bij Spier genoemd. Deze bezoekers vertonen ander gedrag dan deelnemers aan wandeltochten.

- Er wordt opgemerkt dat sommige groepen zonder vergunning dingen organiseren in de natuur (zoals een bedrijf van buiten dat mensen stimuleert om via GPS routes vanuit een centraal startpunt op stap te gaan). Dat gaat ten koste van evenementen die vanuit het dorp georganiseerd worden, omdat de TBO daarop wel kunnen sturen.
- MTB groep vraagt of ze ook in aanmerking kunnen komen voor een financiële bijdrage. Er komt een subsidieregeling, waar groepen uit het gebied een beroep op kunnen doen als ze een bijdrage willen leveren aan de ambities uit het ambitieplan.
- Dorpsbelangen Dwingeloo merkt op dat gevraagd wordt met de achterban te communiceren, maar dat de achterban van Dorpsbelangen heel breed is. Veel bewoners zoeken bij voorkeur rustige tijden en plaatsen op. Hoe bereiken we die? Antwoord: we horen graag van jullie welke vragen/onderwerpen voor de bewoners belangrijk zijn en via welke kanalen (huis-aan-huisbladen, facebookpagina's, digitale nieuwsbrieven) mensen informatie verkrijgen. Dan kunnen we daar gericht op inzetten bij de communicatie. Voor Ruinen wordt naast de Wolder-Westervelder krant, ook een online krant [T ruunder waopen](#) genoemd.

Rondvraag

Men heeft een positief gevoel over het ambitieplan en deze bijeenkomst. Maar of dat zo blijft hangt er wel vanaf hoe een en ander verder concreet wordt uitgewerkt